

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Győzelmes harcaink Galiciában és Lengyelországban

3000 orosz fogoly a Zlota Lipánál — Az oroszok a Bug menti állásaikból is hátrálnak — Csapatunk heves harcok után elfoglalták a Krasniktól északra emelkedő magaslatokat — Az olaszokat levertek a partvidéki magaslatokról — A németek új sikerei az Argonneokban

Ujabb győzelmeink a Bug és a Visztula közt

Budapest, július 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az oroszokat, akik tegnap Kelet-Galiciában a Narajowka és a Zlota Lipa közt, valamint észak felé csatlakozólag nagy erővel ellenállást fejtettek ki, a szövetséges csapatok megtámadták és órák hosszat tartó harc után az egész arcvonalon a Zlota Lipa felé visszavetették, 3000 oroszot elfogtunk és több gépfegyvert zsákmányoltunk.

Przemyslany és Gliniany tájékán is kelet felé hátrál az ellenség.

A Bug mentén a helyzet nem változott.

Orosz - Lengyelországban az arcvonal több szakaszán heves harcok keletkeztek, mivel az oroszok erősítések harcba vetésével ellentámadásba mentek át. Mindezek a kísérletek, amelyek az elvesztett terület visszafoglalására irányultak, teljesen megghiusultak. — Egy hadtestünk egymaga az ellenségnek öt rohamtámadását véresen visszaverte. A Porpatak és a Wiznica mentén tovább harcolunk. Studzianki mindkét oldalán csapatunk több kilométernyi arcvonalon az ellenség főállásába hatoltak be és súlyos veszteségei mellett visszavetették. E közben 1000 oroszot elfogtunk, 3 gépfegyvert és 3 ágyut zsákmányoltunk. A Krasniktól északra emelkedő magaslatokat súlyos harcban elfoglaltuk.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Galicia fölszabadítása

Berlin, július 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenté a délkeleti hadszíntérről:

Linsingen tábornok hadserege teljes erejével folytatja az üldözést a Zlota Lipa irányában. Elfogtunk 3000 oroszot. Az ellenség az üldözők nyomása alatt a Narajow Miastótól és Przemyslanytól északra fekvő területig elfoglalt állásaiból hátrál.

Kamionkától a Bug melletti Krylowig a helyzet változatlan.

Mackensen tábornagy hadseregének támadása előrehalad.

A Visztula és a Pilica között semmi jelentős esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

A krasniki osata

Sajtóhadiszállás, július 4. (Magyar Távírási Iroda.) Az orosz hadszíntéren az érdeklődés főleg a Krasnik és Zamosc melletti nagy csatára irányul. A harc gyújtópontja Krasnik városa, amelyet csapatunk már több ízben elfoglaltak és ismét átengedtek. Tegnap sikerült csapatainknak egészen a helység északi szegélyéig előrehatolni és lábukát ott megvetni. Az oroszok ellentámadásait visszavertük. A nagy csata általában a szivós tusakodás jellegét ölti.

Szép sikereket értek el csapatunk tegnap Krasniktól keletre, ahol az ellenség állását átörték, körülbelül 1000 oroszot elfogtak, több gépfegyvert és ágyut zsákmányoltak.

Swen Heddin a királynál

Bécs, július 4. A király ma délelőtt kihallgatáson fogadta Swen Heddint, a kitiű svéd író, aki jelentést tett a királynak a harctéren szerzett tapasztalatairól. Swen Heddin ma délután Berlinbe utazott.

A gottlandi tengeri csata

Stockholm, július 4. A Gotland és Vindau közti tengeri csatáról a következőket jelentik: Négy orosz páncélos cirkáló meglepett két német hajót, melyek közül az egyik, az „Albatros” súlyosan megsérült. A német hajók azonban erősítést kaptak és elűzték az oroszokat északi irányban. Az oroszok veszteségei ismeretlenek.

Hajnaltól négy órakor hallatszott a tenger felől az első lövés. Az ágyudörgés csakhamar olyan erős lett, hogy azt hitték, hogy nagy erők bocsájtkoztak harcra. Az idő nagyon ködös volt, de nemsokára kitisztult. Két német hadihajót vettek ekkor észre, az Albatros-t és az Augsburg sorhajót és rögtön utána négy orosz cirkálót.

Az ágyzás fél tizenkét óráig tartott. Az orosz tulerő a part felé üzte az Albatrost, az oroszok azonban ennek dacára tovább is löttek; gránátjaik a partot érték. A világító torony őrei kénytelenek voltak elmenekülni.

Az Albatros, melyet 25 lövés talált, az

östergarni parttól száz méternyire fekszik. A személyzet 21 embere meghalt, köztük a hajóorvos, 33-an pedig megsebesültek.

Kopenhága, július 4. A partra jutott Albatros aknarakó a sűrű ködben eltávolodott a hajórajtól és ekkor négy orosz cirkáló üldözőbe vette és Östergarn és Farve között megtámadta. Miután az oroszok beszüntették a tüzelést, a német hajóraj többi hajója, mely az Albatros segítségére sietett, ismét heves csatára kelt velük. A harcban álló hajók lassan eltávolodtak Gotlandtól. Megfigyelték, hogy az orosz hajók menekülésre fogták a dolgot, a németek üldözték őket.

Az olasz háború

Olasz vereség az egész vonalon
Elsülyesztett olasz torpedonaszád

Budapest, július 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az olaszok tegnap is megújították erőfeszítéseiket, hogy a Doberdo-fensík szélén megvessék lábukat. A redipugliai szakaszuk egész napon át nehéz ágyukkal való bombázása után itt délután legalább négy olasz gyalogezred támadást intézett ellenünk, amely heves szuronyharcokhoz vezetett. A vitéz védőknek egy ellentámadása végül az ellenséget leverte a magaslatról.

Az ellenségnek arra irányuló kísérleteit, hogy Woltschachnál, Tolmeintől nyugatra és a Krntól délre eső területen levő állásainkhoz közeledjék, már csirájukban elfojtottuk. Az alpesi vadászokat, akik e tájon támaszpontjaink ellen előretörést intéztek, elkeseredett kézi tusa után visszavertük. — Az ellenség veszteségei mindenütt ismét igen súlyosak.

A 170. számú olasz torpedonaszádot július 2-ának estéjén az északi Adrián megsemmisítettük.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Csapatunk olasz földön

Sajtóhadiszállás, július 4. (Magyar Távírási Iroda.) Csapatunk a Stiller Joch körüli hadszíntéren állásaikat olasz területre tolták előre. A Stiller Joch fogadói kezünkben vannak.

Üzlet feloszlás miatt

legfinomabb fehér fekete, ecrű, csipkék, wolánok, szabó-kellékek, selymek, leszállított árban, pár napig, míg a készlet tart, **Kossuth-utca 17. szám, a színházzal szemben, 20%-al a Vörös Kereszt javára eladatnak.**

Giolitti a háborúról

Lugano, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) Giolitti-nek a cuneoi tartománygyűlésen hétfőn tartandó beszédét, melyben a háborúról és a hadüzenetet megelőző tárgyalásokról fog nyilatkozni, egész Olaszországban nagy érdeklődéssel várják. A *Popolo d' Italia* felszólítja az olasz sajtót, hogy hallgassa agyon Giolitti beszédét.

Egy polgármester a háboru ellen

Lugano, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) Civadale város polgármesterét elmozdították állásától, mert ellensége a háborúnak. Az eset nagy szenzációt keltett, mert az elmozdított polgármester bátyja Padua püspöke.

Olasz-görög konfliktus

Chiasso, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) Berat megszállása esetén Olaszország tiltakozni fog Athénben. Az olasz kormány egyezsersmind olyan rendszabályokat fogantatott, a melyekkel a legerélyesebb módon megvédheti érdekeit.

Német offenzíva a francia harctéren

Berlin, július 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az Argonneokban csapataink folytatták az offenzívát. A zsákmány megnövekedett. — Julius első két napján 2256 foglyot ejtettünk, közte 37 tisztet, 25 gépfegyvert, 72 aknavetőt és 1 revolverágyut zsákmányoltunk.

A Maas-magaslatokon az ellenség minden kudarc ellenére négyszer kísérelte meg, hogy Les Eparges mellett elveszített állásait visszafoglalja. Támadásait könnyűszerrel visszautasítottuk.

Regniervillelől északnyugatra a franciák állásait 600 méter szélességben elfoglaltuk és Feyen Hayetől északra elvettünk az ellenségtől egy erdőrésztletet.

Repülőink tegnap serényen dolgoztak. — Német repülő bombákat hajítottak a Harwich melletti Landgoward erdőre, valamint egy romboló flottillára és megtámadták a megerősített Nancyt, a dombasleai vasúti telepet, valamint a remiremonti záróerődöt. — Egy égő angol repülőgépet Genttől északra a hollandi határon lezuhant. Egy német harci repülőgépet Schlucht mellett leszállásra kényszerített egy francia repülő. Az ellenség bombát dobott Brüggére, a nélkül, hogy katonai kárt okozott volna.

A németek argonnei sikerei

Genf, július 4. Az Argonneoktól nyugatra huzódó Binarville — Blaneuil-i igen értékes francia összekötő utvonal immár ki van téve a németek tüzeinek. A Four de Paris melletti fényes német hadműveleteknek ezt a fő eredményét Joffre nem vitathatja el. A francia főhadiszálláson, mint a szakkritikából kitűnik, számot vetnek ennek a veszteségnek a súlyával, ugyancsak a többi területvesztéssel is, melyek a franciákat az argonnei erdőségnek Verdun védelmére nézve fontos részében érték. — Ugyanígy aggodalom uralkodik a Pretre-erdőben elért német előhaladás miatt is.

A francia kormány uszítja Hollandiát

Amsterdam, július 4. (M—g.) — A párisi Temps egy Delcassé által sugalmazott cikkben felszólítja Hollandiát, hogy azonnal csatlakozzék a négyes ententehez és avatkozzék be a

háboruba. A lap azzal akarja meggyőzni Hollandiát a beavatkozás szükségességéről, hogy a németek Belgium megtartásával veszélyeztetik Németalföld függetlenségét.

A déli harctérről

Budapest, július 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelenti a balkáni hadszíntérről:

E hadszíntéren csak elszigetelt határcsatározások voltak.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A montenegróiak Skutariban

Chiasso, július 4. A Giornale d' Italia jelenti Skutariból: Vukotics montenegrói tábornok elrendelte Skutari lakosságának lefegyverzését. 20,000 fegyvert szolgáltattak be. Ötven albánt, akik ellenálltak és menekülni próbáltak, megölték.

Az osztrák-magyar állampolgárokat egybehívták és külön rendőri lajstromba jegyezték fel őket. A konzulátus osztrák-magyar címerét a montenegróival cserélték ki. A város bevételét, mely a kossowói csata évfordulójára és Danilo trónörökös születésnapjára esett, három napig ünnepelték. A francia konzul és az osztrák-magyar alkonzul Montenegron át Ausztriába utazott.

A szerbek folytatják előnyomulásukat Alessio felé, ahol a montenegróiak állanak. Rómában a szerbek előnyomulását úgy tekintik, mint amely válasz Skutarinak a montenegróiak által való megszállására. Azt hiszik, hogy a szerbek Skumbitól Mathi-ig egész Közép-Albániát meg akarják szállani. Szerbia és Montenegro között Alessio volna a határ.

A Dardanellák ostroma

Konstantinápoly, július 4. A török főhadiszállás jelenti:

A Dardanella-fronton Ari Burnu mellett jelentős esemény nem történt. Seddil Bahr mellett az ellenség sok löszert pazarolt, hogy megakadályozza az ellenség balszárnya ellen tervezett támadásunk előkészületeit, azonban semmi eredményt nem ért el, mert csapataink a tüzelés ellenére közeledtek az ellenség lövészárkáig és az ellenséget közvetlenül közelről keményen szorongatták. A centrumban aránylag nyugalom van. A balszárnyon időnkint gyalogsági és tüzérségi tüzelés folyt, valamint az egyik lövészárkából a másikba bombákat vetettek.

Anatoliai ütegeink heves tüzelést indítottak a csapatszállító hajók ellen, amelyek Seddil Bahrnál erősítéseket akartak partra szállítani. Tüzelésünk kényszerítette az ellenséget, hogy partraszállási műveleteivel felhagyjon és súlyos veszteségei mellett haladéktalanul távozzék. — Ugyanezek az ütegek hatásosan ágyúzták az ellenséges csapattáborokat Seddil Bahr és Teke Burnu mellett, valamint az ott álló csapatokat és egy parti üteget. Ellenséges repülő eredmény nélkül bombákat dobtak Jeni Sekirre.

A többi fronton nem történt jelentős esemény.

A francia Dardanella-sereg főparancsnoka megsebesült

Rotterdam, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) D'Amade tábornok utóda, Gourand tábornok, a francia Dardanella-hadsereg főparancsnoka, a tegnapi harcok közben súlyosan megsebesült. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Gourand helyett Baillou tábornok vette át a dardanellai hadsereg főparancsnokságát.

Az angolok készülődései

Konstantinápoly, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) Smyrnából jelentik, hogy az angolok Mytilene szigetén csapatokat és ágyukat szállítottak partra.

Visszahívták a szófiai angol követet

Szofia, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) Fronhide itteni angol követet visszahívták. — Utóda a politikai agitációról ismert Fitzmaurice lesz. Fronhide visszahívásának az az oka, hogy az entente nem tudta rávenni Bulgáriát semlegességének föladására és arra, hogy Törökország ellen vonuljon.

A 39-esek Königgrätzben

(A gyönyörű város — Az olcsó élet — A cseh lányok és a debreceni fiúk — A custozzai csata és Lemberg bevétel)

Königgrätz, július 1.

Talán érdekelni fogja a debrecenieket, hogy mit csinálnak fiaik az Elba-parti kis városban.

A város maga két részre oszlik: új- és óvárosra, mit az Elba választ el. A városnak a folyóra néző palota sora a szegedi Tiszaparra emlékeztet. — Hogy építkezés dolgában mit fejtett ki ez a kis, 14,000 lakost számláló hely, az egy debreceni ember szemében egyenesen csodaszámba megy. Az óvárosnak néhány, különösen a templomokban kifejezésre jutó műremekén kívül ott áll néhány szép új monumentális épület: a püspöki palota és a múzeum, amilyen múzeum-épülete talán még száz év múlva sem lesz Debrecenben. Szűk, de mégis stílusos utcák és terek gyönyörű széles utakkal és teljesen kiépített szabad helyekkel váltakoznak, a város környéke gazdag gyárakban és erdőkben és magában a városban egy nagyon szépen művelt park nyújt enyhét és üdülést a forró nyári napokban. Por, az itt is volt elég, mert már két hónapja nem esett, de most már megjelent az enyhítő zuhatag egy zivatar képében és azóta esik. Hegyek csak a távolból látszanak, a vidék teljesen síkság.

Talán a legtöbb debreceni most ismerkedett meg a cseh kultúrával, amely bizony eléggé meglepett bennünket. Maga a város kiépítése is egy gazdag kulturális képét alkotja és ha bemegy a lakásokba, úgy szintén evvel fogsz találkozni. A finom fal- és butor-berendezések: a renaissance-, a Biedermayer-, a barokk-stíli régi öröklött butorok, gazdag maragánkönyvtárak, a szép képeknek, faragványoknak, kis szobroknak egy-egy kincsháza egy jómódu család lakása és aki nem vehet eredetűt, az vesz reprodukciókat. A házak kiülő képe nemcsak tiszta és csinnal készült, hanem gyakran meglepi merész homlokzatával még a műértőt is. Középkorában és magániskolában fejlesztik a cseh művelődést és a speciális művészetekre is külön iskolákat lehet találni. — Ingyenes olvasótermek állnak a közönség rendelkezésére, melyben nemcsak mindenféle lappal lehet eltölteni az időt, hanem a csinos berendezés is hozzájárul ahhoz, hogy kényelmessé tegye az otletet. A kávéházak szépen berendezettek és az éttermekkel együtt legalább 30 százalékkal olcsóbbak, mint odahaza. A kenyérben hire-hamva sincs a tengerinek és a fehér liszt hiányát sehol sem panaszolják. — Ha éppen kedved van, mindig csak buzalísból készült cipőt fogyaszthatsz. Vízvezeték, nagy áramu villanytelep, számos füstölő gyárkémény hirdeti a csehek virágzását és kultúráját.

És a debreceni fiu mégse boldog ebben az Eldorádban. Nem tudja magát megértetni, mert a népesség csak cseh nyelvet beszél. — A műveltebb magasabb osztály ugyan tisztjainkkal szívesen, de a legénység és az önkéntesek semmi támpontot nem találnak az idevalókban, hogy szabad idejüket eltöltsék, ami ugyan nagyon kevés van, mert itt még 9 órákor is világos lévén, a foglalkozási idő messze elnyúlik. Ujabbant eltitották a nőknek, hogy este 9 órán túl a városban egyedül mutatkozzanak és az ez ellen vétőket a rendőrségnél előállítják. Pedig

erre kevés szükség volt, hiszen a legénységnek is fújják este 9 órakor a takarodót. Így akarjuk megvédeni a magyar fiuk elől a cseh lányok erkölcsét és láttam már jelenetet, amidőn cseh lányokra durván rátámadtak az utcán, mert magyar fiukkal mertek beszélni.

Egyébként a szórakozó helyek közül említsük fel a színházat (melyet közülünk cseh nyelvre miatt kevesen látogatnak), a kitiűnő zenekarral ellátott és pazar berendezésű mozit, no és végül a football-teret, hol most vasárnap az itteni csehek mérkőztek a 39-esek válogatott csapatával, amely 7:1 eredménnyel végződött a csehek javára. A legénység szabad idejében az itteni gyártású olcsó sört issza, amelytől némelyik alaposan meghízott már eddig is. A billiárd ára Jaromirban, ebben a szép fekvésű helyen, 12 fillér, akármilyen hosszú partit is játszanak.

Egyébként a legénység és az altisztek felelősségét szabadságot látták most aratásra és csak július 15-ikén térnek vissza.

Fényes ünnepségek keretében ünnepelték meg a nagyományos szokások szerint a dicső *castozsai csatát*, amely öröm kétszeres volt, mert *Lemberg bevétele*nek köztudomásra jutásával egybe esett. Istentisztelet, fényes ünnepség volt, amelyen *Nidert* kapitány méltatta a nap fényes jelentőségét harsogó lelkesedés kíséretében. — Az egész legénység ünnepi lakomát kapott és mindegyikre jutott legalább egy liter sör.

Csak a honvágy fogja el néha a jó magyar legényeket, akik ha a szabadban sétálnak, mindig otthonuk jut eszükbe és az otthon maradt családjukról beszélgetnek egymás között.

L. H.

Képek a szegény sorról

Öreg, töpörödött anyóka (koldus asszony) jár már hosszabb idő óta hozzám. Minden pénteken. A szegények napján. Megkapta a kis segítséget és hálálkodva távozik. Véletlenül rájöttem, hogy orvosságot, erősítőket vesz érte. Kézpénzzel, az összekoldult kézpénzzel fizet. Mert talán azt gondolja, hogy akkor jobb orvosságot kap.

Most pénteken (ugy látszik lemondott arról, hogy ezen a héten is erősítse magát) mit látok? Az én anyókám egy helyen, ahol sebesült katonák vannak, süteményt, cukrot ajánl-dekkoztat az ablakon át.

Nyolc gyermekes szegény ember a csösz bácsi. Egyik gyermeke beteg volt, orvosság kellett neki. Az ismerős gyógyszerész kiadja az orvosságot. Másnap fizetni megy.

— Nem jár érte semmi — mondja a jólelkűségéről általánosan is ismert patikus.

Az öreg nyolc gyermekes szegény csösz bácsi belenyúl a gelebébe, kivesszi a bugyellárisát, abból a tiz koronás bankót (egy volt neki), mondván:

— A Vörös Keresztnek szántam ezt a pénzt, gyógyszerész ur.

— De hiszen maga nagy családú szegény ember, nem kívánnak magától ilyen áldozatot!

— Hát én nem vagyok magyar ember? Hát nekem nem kötelességem hozzájárulni a mi katonáink segítéséhez? *Hadd éhezzenek egy pár napig a porontyok is.* Nem fog ártani nekik...

A tanulságot majd egyszer békésebb időkben meg lehet hányni-vetni.

Az egyik itteni kórházban a vizit alatt. A sebesült szól a doktorhoz:

— Ugy-e, tekintetes uram, máma infekciót kapok?

— Dehogyan kapsz, fiam.

— Pedig hogy megigérté tegnap (t. i. az injekciót).

Morgant lelőtték

Merénylet az amerikai milliárdos ellen

London, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Renter-ügynökség jelenti *Newyorkból*, hogy *John Pierpont Morgan ellen Long-Islandon merényletet követtek el. A merénylő revolvérrel kétszer rálőtt Morganra. Mind a két golyó talált: az egyik golyó a karját furta át Morgannak, a másik pedig a felső combján ment keresztül.* A tettest letartóztatták. A rendőrség megállapította, hogy a merénylő tegnap este belopózott Morgan házába, ahol elrejtőzött és így leste ki a kedvező pillanatot, amikor Morgant megtámadhatja.

Rotterdam, július 4. (Magyar Távirati Iroda.) A *Morgan* multimilliomos elleni merénylet elkövetője állítólag *német származású ember.* Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a merényletet azért követte el, mert az ő véleménye szerint *Morgan befejezhette volna a világháborút, ha a lövészerszállítást beszüntette volna.*

Newyork, július 4. A Pierpont Morgan elleni merénylet délelőtt történt a Long-Islandon levő *Glepcove* városban. A merénylőt egy hivatalnok fogta el, akinek vallomása szerint a *merénylő kijelentette előtte, hogy német származású és fel akarta áldozni az életét, hogy a háború befejezését elősegítse.* A merénylő azt is mondta a hivatalnoknak, hogy beszélni akart Morgannal. Ugy látszik, hogy a merénylő *elmebajos ember.*

Newyork, július 4. A merénylő kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy *Frankholt*-nak hívják és a német nyelv tanára a Cornwell-egyetemen. Azt vallotta továbbá, hogy kivülről kapta az ösztönzést tettének elkövetésére. — Megmotozása alkalmával több revolvért és robbanó anyagokat találtak nála.

HIREK

— **Debreceni tisztek kitiűntetése.** A király Somogyi Jenő József és Zivuska Ferenc 3. honvédegyezredbeli főhadnagyoknak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a hadidiszteményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Ollinger Béla 3. honvédegyezredbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül ujjólag, Buday Aladár 3. honvédegyezredbeli századosnak, Porubszky András 3. honvédegyezredbeli főhadnagynak, Herbst Ernő 3. honvédegyezredbeli főhadnagynak, Elek Imre és Szentkirályi Lajos 3. honvédegyezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül, Hercz Miksa dr. 3. honvédegyezredbeli tartalékos segédorvosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartása elismeréséül a legfelsőbb díj sör elismerés tudtul adassék.

— **A kormány a váltópénz elrejtése ellen.** Sándor János belügyminiszter körrendeletet adott ki a váltópénznek a forgalomból való kivonása ügyében. Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez most érkezett meg ez a körrendelet, amely többek között a következőket mondja: A háborús állapot bekövetkezése óta, de különösen a legutóbbi időben sürűn merültek fel panaszok az ércváltópénz hiánya miatt. Dacára annak, hogy a pénzverő hivatal a háborús állapot bekövetkezése óta teljes munkaképességének felhasználásával állandóan vert egy koronás, tíz és kétfülleres érmeket, minélfogva már eddig is tetemes mennyiségű új váltópénz érme került forgalomba, a felforgó hiányt mégsem sikerült megszüntetni, aminek oka voltaképpen nem a váltópénzermék hiányában, hanem abban a körülményben leli magyarázatát, hogy a lakosság nagyrésze a váltópénzerméket elrejté-

azokat ily módon a forgalomból kivonja, miáltal úgy a hazai közgazdaságnak, mint a pénz- és kereskedelmi forgalomnak mérhetetlen károkat okoz. Felhívja a körrendelet a polgármestert, világosítsa fel a közönséget, hogy a bankjegyek a koronaérték pénzerméivel és ennélfogva a váltópénz érmékkel is teljesen egyenlő értékűek, azok értékesítéséről terjesztett hírek minden alapot nélkülöznek, a váltópénz elrejtése hazafiatalan cselekedet, mely a legszigorubb megrovást és megtorlást érdemli meg.

— **Vörös Kereszt tiszti jelvény.** Ferenc Szalvátor főherceg, az osztrák-magyar monarchia Vörös Kereszt Egyletének védnökhelyettese ns. Asbóth Ede 83. gyalogezredbeli, Engel József 96. gyalogezredbeli, Piso Virgil 41. gyalogezredbeli, Zadrzil Alajos 91. gyalogezredbeli századosnak, akik a debreceni tábori szállítási vezetőséghez vannak beosztva, a katonai hadi egészségápolás körüli különös érdemeik elismeréséül a Vörös Kereszt I. osztályú tiszti jelvényét a hadiékítménnyel díjmentesen adományozta.

— **A harctérről hazavitt bomba.** Eperjesről táviratozzák: A sárosmegyei *Tót-Sóvár* községben nagy szerencsétlenség történt, a melynek öt súlyosan sebesült áldozata van. — *Varjon Géza* erdőfőmérnök fia *Zboró* környékén járt s a volt harctéren egy bombát talált. A fiú azt hitte, hogy a bomba ki van löve és hazavitte, ahol a kertjükben mutogatta szüleinek. Közben a bomba felrobbant és a fiú két kezét szétzúzta. *Varjon főmérnök és a felesége és a náluk vendégségben volt báró Ghyllányi Mariska és Gizike rendkívül súlyosan megsebesültek.*

— **Kérelmek és panaszok hadiszolgáltatási ügyekben.** Hadiszolgáltatásokra vonatkozó kérelmeket és panaszokat az érdekelt felek nagy számban intéznek közvetlenül a honvédelmi miniszteriumhoz, abban a valószínű föltevésben, hogy kivánságaik teljesítése ily módon könnyebben és gyorsabban elérhető. Minthogy ily kérvényeket illetékes eljárás végett amugy is előbb az elsőfokú közigazgatási hatóságokhoz kell leküldeni, az így közvetlenül a miniszteriumnál beadott kérvények elintézése ezáltal mindig halasztást szenved. A közönség ennélfogva figyelmeztetik, hogy saját érdekében is kérelmeivel és panaszaival közvetlenül az első sorban határozni hivatott következő hatóságokhoz forduljon: A hadiszolgáltatások után járó térítések és kártérítések kifizetése vagy a már kifizetett térítések felemelése iránti kérelmek, valamint az ellátási igények iránt az 1912. évi 68. t.-c. 33. §-a értelmében a községi előljáráshoz; felmentési igények, azután jogtalan igénybevétel vagy méltánytalan megterhelés, továbbá a hadiszolgáltatásoknál közreműködött közegek törvény- és szabályellenes eljárása iránti panaszok, valamint egyáltalában a hadiszolgáltatásokat illető panasz-kérvények iránt pedig az illetékes főszolgabíróhoz (polgármesterhez).

Apollo

MA, HÉTFŐN
délután 5 és 7 órakor mérsékelt helyárak,
9 órakor rendes helyárak.

Debreczenben először!

A GYILKOSNŐ

Szinpadi detektívjáték 2 részben.

SZEREPLŐK:

A gyilkos nő Ihász Lenke.

A detektív Linée Béla.

Fellépnek:

Grünau Poldi

fővárosi előadó-művész magánzámokkal.

Roland Róbert

zene-excentrikus, a Fővárosi Orfeum tagja.

II. Vilmos württembergi király

produkcióját megdöntötte.

Legujabb háborús képek

Eredeti harctéri félvételek.

— Egy debreceni honvéd-teologus hősi halála. A debreceni református főiskola ősi tradícióihoz méltóan, ötvenöt teologus, a hadiszolgálatról mentesítő kedvezményekről és kiváltságokról lemondva, fegyveres szolgálatra jelentkeztek a múlt év őszén. A prédikátorokból honvédek lettek és szent fogadalmukat ma már vériükkel a harcmezőn pecsételgetik ezek a derék, nemes, telkes magyar ifjak, akik a tavaszi sikerült tisztvizsga után csapatjaikhoz beosztatva, mint „hadapródok” vitézkednek a különféle tüzvonalakban. A tiszteletes honvédeknek, a debreceni öreg kollégium ifjú hős baka-teologusainak már van is egy halottjuk, gyászjelentése — egy rózsaszínű tábori posta-lap, a mely most érkezett hozzánk... A kollégium egykori legnótásabb diákja, a fehér lelkű Kerekes György Imre harmadéves papnövédek és hadapród, a taliánokkal szomszédos görbe-oszághól, katonás rövidséggel következőket jelent e megható vitézi esetről:

— Egy pajtásunk, Kolombán Kálmán első éves teologus az első ütközetben elesett, egy pedig könnyebben megsebesült... Mi többiek jól vagyunk s egyetlen szórakozásunk, ha eszténként kiállunk egy szikla-óromra s nagyokat notázunk az éjszakába.

— A cséplési munkálatok és a táviró-vezetékek. A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőjéhez, szállíttassa fel a gazdaközönséget, hogy a cséplőgépek szállításánál és elhelyezésénél különös figyelmet fordítson a táviró- és távbeszélő-vezetékekre, a gép magas alkatrészeit vezetékek közelében és mindenkor lehajtván szállítsák, a többi gépkészlet szállításánál is kellő óvatossággal járjanak el és általában mindent kövessen el a gazdaközönség, hogy ily szállítások a táviró- és távbeszélő-vezetékek zavartalan használatát ne akadályozzák és a vezetékekben kárt ne okozzanak.

— Orosz szökevények üldözése három század előtt. A XVI. évszázad legelején már ismeretesek voltak hazánkban azok az önkéntes katonáskodásra állott tatáreredetű vitézek, akiket — egykoru feljegyzés szerint — nálunk a hadúság szokásához képest, a török elnevezés alapján, kozákok-nak hívtak. A gyalogos kozák egykori erdélyi szereplésének nyomára és megízhatatlan voltak nézve alkalomszerűen érdekes adat az alábbi fejedelmi rendelet, melyet Apafi Mihály ez előtt 227 esztendővel bocsátott ki:

Apafi Mihály erdélyi fejedelem, Magyarország részeinek ura, a székelyek ispánja, stb. stb. Feles talpasink és kozák gyalogok szökvén el az ékaka, exequáltatásokra expediáltuk levelink mutató étekgónkat és karabélyosainkat. Parancsoljuk azért minden rendbéli hűveinknek, nemesek és parasztok, lovasok és gyalogosok, az kiktől, mit lehet, sietséggel felkeljenek és az szükséghez képest az föld népet is felkölcsék az elsőkött talpas és kozák gyaloginknak nyomokat felvévén, persequálják és megfogják; udvarunkban küldeni semmiképpen

el ne mulasszák, kik ha magamokat meg nem adnák, edgy halomba vágiák őket, mert akik ezen parancsolatunknak nem engedelmeskednek, megbusulnak miatta. Annak felette levelink ex-hibeáló étekgónknak legyenek illendő szállásadással, gazdálkodással, postaló adással, ezen dolog iránt megkivántató assistentiával, másként nem cselekedvén. Kelt Fogaras várunkba, az Urnak 1688-ik évében, június havának 13-ik napján. Apafi m. p. *Historikus.*

— 35 dekás tábori postadobozok, melyben a harctérre élelmiszeren kívül minden kiülhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dohány-tözsében.

— Katonai titok megsértése. Székely Albert dr. sátoraljai helyi ügyvéd az idén január hónapban Aage Madelung íróval, a „Berliner Tageblatt” harctéri tudósítójával és Backer dr. berlini gyárossal Sátoraljai helyi utcáin sétálgatott. Magyarországnak Ausztriához való közjogi viszonyáról beszélgettek s e közben Székely dr. egy házra mutatott, melyen fekete-sárga zászló lengett, megjegyezvén, hogy ez a ház Buza Barna volt képviselő, aki a függetlenségi párt legszélő frakciójához tartozott s aki jelenleg Franciaországban van internálva. Aage Madelung tréfálkozva csodálkozásának adott kifejezést, hogy éppen ennek az ellenzéki embernek a házára tüztek ki fekete-sárga lobogót. Székely Albert dr. ezt a beszélgetést közölte a „Magyarország”-gal s hozzátette, hogy a Buza Barna háza azért lengett a fekete-sárga zászló, mert ott volt a hadtáparancsnokság hivatalos helyisége. A hadvezetőség panaszára a budapesti királyi ügyészség hadittok megsértéséért vádiratot adott Székely dr. ellen, akit most a vádhatóság vád alá is helyezett.

— Limonál (vizjavító szer) cukros limonádé kivonat, kellemes ídítő hatása. 1 adag 10 fillér Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Kossuth-utca 8., „Arany egyszarvu” gyógyszer-tár, a színház mellett.

— Lábbadozó betegeknek kényelmes nyugágy, egész laposra összetehető. Tábori ágy. Keleti függő hintaágy. Erős kampós bot. Beszerezhető Mentzénél, Piac-u. 38.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a modernül berendezett Gőzkávépörköldő és Fűszermalom a mai napon megindult, a mely a t. kereskedők és t. vevőközönség rendelkezésére áll. Elfogadok kávépörköldést, fehér cukor és mindennemű fűszerek őrlését. Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel Lindenfeld J. Jenő. Üzletemben minden nap friss pörköldő és frissen darált kávé kapható!

Első Élesdi Mészégető részvénytársaság. Székhely: DEBRECZEN (Piac-u. 68.) Telepek: ÉLESD és TORDA. Ajánl legkiválóbb minőségű, lával égetett ÉLESDI és TORDAI meszet: fertőtlenítés, permetezés és építkezés, valamint meszelési célokra, waggon-rakományként. Kizárólagos egyedárusító: az Általános Forgalmibank r.-t. ÁRUOSZTÁLYA Debreczen, Piac-utca 68.

Kölcsönt ad Külföldi pénzeket SORSJEGYERRE és legmagasabb árfolyamon bevált ÉRTÉRPAPIROKRA A DEBRECZENI Pénzváltóbank és Zálogkölcsön R.-T. Simonffy-u. 13. Telefon 298.

Mérlegképes könyvelő kerestetik. Csakis írásbeli ajánlatok, eddigi működés megjelölésével a kiadóhivatalba intézendők.

Gépolaj, gépszir, hengerolaj, pormentesítő olaj minden mennyiségben kapható Welsz festékkereskedésében Hatvan-u. 11.

Jól főző középkorú női keresek. Levente tisztartóné, Macs, telefon szám 302. Jelentkezni esetleg Piac-utca 59. a házmesternél.

LUBLÓFÜRDŐ Szepesmegye megnyílt július 1-én. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a fürdőigazgatóság

Laphordónók havi fizetésre felvételnek. Cím a kiadóban.

Tisztelettel értesitem nagybecsűlten ve-vőimet és ismerőseimet, miszerint a Halmágyi Sámuel ur divatházában sok éven át viselt fizetvezői állásomtól békés uton megváltam.

Amtón b. bizalmukért hálás köszönetemet fejezem ki, kérem, hogy szíves jóindulatukkal esetleges új vállalkozásomban is megajándékozzon méltóztatassanak.

Kiváló tisztelettel: Friedmann Ignác Bethlen-utca 14.

A cséplési idényre rendkívül fontos

Benzoline

az új hajtóerő motorüzemhez, a benzint teljes értékében pótolja.

Minden mennyiségben katonai engedély nélkül és pénzügyőri ellenőrzés nélkül azonnal szállítható.

Felvilágosítást ad:

M. ELFER cég Wien, I., Krugerstrasse 3.

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA

DEBRECZEN, Kistemplombazár HAJDUBÁRMÉNYE SZÁLLÍTÓJA.

Menyasszonyi kelegye Vászón és kész fehérnemű Női ruhakelme — mosó újdonságok Külön szőnyeg-osztály :: Linoleum.

Szabott áruk.

URANIA
Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TER. — TELEFON 12-51.

Hétfőn — Kedden
július 5. és 6-án

SZENZÁCIÓ!

Hervadó szerelem.

Dráma 3 felvonásban.

Nevető férj.

Vígjáték 2 felvonásban.

Anglia réme — tengeralattjáró

Aktuális.

Makrancos kisasszony Humoros.

Előadások kezdete 5 órakor, rendszer helyár. Polytintólagos bemenet.